

A Konklávé film hasonlít egy igazi konklávéra - bíboros a pápáról, a pápaválasztásról

[Gulyás Marci] (0:00 - 1:44)

Köszöntő nézőinket, szervusztok! Ferenc Pálpa súlyos egészségügyi állapota szomorú aktualitást ad a mostani műsorunknak, amelyben arra vállalkozunk, hogy csokorlatilag a világszerte közel másfél milliárd hívőleleket számláló egyik legmeghatározóbb globális intézmény, vagyis a katolikus egyház belső dolgairól egy picit átfogóbb képet adjunk. Pontosabban megnézzük azt, hogy mik azok a kihívások, amelyek mozgatják jelenleg az egyházat, hogyan működik a Vatikán, és hogyan készülnek egy esetleges Pálpa választása, milyenek az eljárásrendje.

Ehhez kiváló vendégünk van a mai nap során, ugyanis elfogadta megkívásokat német lászó Bíboros, Belgrád, magyar származású, vajdasági születésű érseke, a Pálpa választó konklávé tagja, Ferenc Pálpa személyes ismerője. Hazonnal bemutatom őt, de mielőtt megszólni megtenném, szeretnék köszönetet mondani a Szemülekszerkesztőségének a mostani interjú összehozataláért, illetve a lehetőségekben akkor kérek, hogy támogassatok bennünket, akár az adótok egy százalékával, akár bármilyen más formában, az elszükséges információkat megtaláljátok a leírásban. És akkor fordulok vendégemhez, Bíboros úr, érsekur, köszönöm szépen elfogadt a megkívásunkat.

Én köszönöm szépen a megkívást. Szóval kezdjük egy kicsit azzal, hogy ugye a felvezetőben azt említettem, hogy most február 28-án pénteken beszélgetünk, tehát a mai állapotról tudunk igazából képet adni. Ugye Ferencpápa egészségügyi állapotáról a Vatikán hivatalos honlapja egyébként tényleg világi intézményeket is megszégyenlő módon, elég ész példás transzparenciával fél naponta beszámol.

A jelenlegi hírek szerint némi javulás mutatkozott az állapotában, de a helyzet nyilvánvalóan továbbra is összetett és kritikus. Ha sikerül is legyőzni a pápának a betegségét, mit gondol, képes lesz újra ellátni a pápai hivatását?

[Német László] (1:45 - 2:33)

Hát pontosan erre a választ nem tudok adni erre a kérdésre, ugyanis ahogy én ismerem Ferencpápát, hihetetlenül eres életakarata van, és keményen küzd mindeni, amit szeretne. Benne van ez az életre való kedv most is, hogy a kórházban fekszik most már több mint tíz napja, de úgy néz ki, hogy ez a betegség egy kicsit jobban hatott rá. A legújabb hírekén is pont még idefelé jövedt, megnéztem.

A vatikáni sajtó azt írja, hogy javul a helyzete, de az orvosok szerint, szerintem még két hét, ami biztos, hogy kórházban kell, hogy eltöltsön. Tehát egy-két hetet, hogy sikerüljön helyreállítani az egészségét olyan formában, hogy elhagyhassa a kórházat.

[Gulyás Marci] (2:33 - 2:42)

Arról volt szó a híradásokban, hogy amelyben sikerülnél és felépülnél, ő maga egyébként nem tervezi folytatni a hivatását. De ezzel kapcsolatos híreket meg tudja erősíteni, vagy inkább száfolni szeretné?

[Német László] (2:42 - 3:49)

Inkább száfolni szeretném, ugyanis van egy bizonyos gondolkodás Ferenc pápának az életében, amióta ő vezeti a katolikus egyházat, és ő rögtön a megválasztása után írt egy levelet, és ezt a levelet Parolin Bíboros őrzi, tehát az államtitkárságon, hogy mi történne, ha ő képtelen lenne folytatni. De ez inkább arra vonatkozott, hogyha problémái lennének inkább az agyműködéssel, szabad ezt így mondanom gorombán, nem pedig az, hogy fizikailag legyöngül. Tehát azért mondom, hogy az ő életkedve és életakarata olyan erős, hogy szerintem ezt tehetné továbbra is.

Természetesen a pápa lemondása egy olyan dolog, hogy ő egyedül mond le, és az ő lemondását senkinek sem kell elfogadnia. Tehát ez egy abszolút szabadság, egy szuverén döntés, és csakis tőle függ. Természetesen ő mindenkit meg fog kérdezni, aki erre rátekintést vagy rálátást kap, vagy aki befolyásolhatná a gondolatait, de a végén neki kell döntenie egyedül.

Úgy, ahogy történt XVI. Bennetek pápával.

[Gulyás Marci] (3:49 - 4:16)

Nem szeretnék blaszfémiára vetmenni, de ugye nem elképzelhetetlen az, hogy a kötelesség nem sokára önt Rómába szólítja a pápa választás miatt összehívott konkrávénnel részt vennie, és meg kell találniuk Ferenc pápa lehetséges utódját. Egy kicsit meséljen nekem kérem erről, hogy hogy néz ki igazából ennek az eljárásrendje és a menetrendje. Ugye legutóbb a Konklávé című filmből lehetett a világi híveknek is képet kapni.

Felteszem, hogy az ott megfoglalmazottakat javar és cáfolja, de kérem, hogy akkor amennyire lehet, transzparensen mesélj el, hogy hogyan néz ki ennek a folyamat.

[Német László] (4:16 - 4:24)

Nem cáfolni. Én láttam a filmet, és nagyon tetszett. Mennyire intrikus a helyzet?

Hát, szerintem még elég jó képet adott Atikáról.

[Gulyás Marci] (4:24 - 4:32)

Várj, várj! Bocsánat, Bíbor Osóra, akkor kezdjük újra. Tehát a Konklávé akár dokumentalista jelleggel is hivatkozható alkotás?

[Német László] (4:32 - 4:54)

Többé kevésbé. Többé kevésbé. Bizonyos mozzanatok, például az előkészület, a beszélgetések, a jelöltek keresése, az eskütétel, ami a szisztusi kápolnában történik, ezek mind valós dolgok.

Tehát más dolog, hogy ki milyen szerepet játszik, ki hova tartozik, és a végén miért történik egy ilyen döntés, és miért nem. Tehát ezek fiúk.

[Gulyás Marci] (4:54 - 5:09)

Akkor szerintem számítanám, hogy igazából a katolikus egyházon belüli fontos politikai esemény abban az értelemben, hogy zajlanak egyeztetések, zajlik adott esetben lobby tevékenység, zajlanak együttműködések, tehát hogy ténylegesen, mint politikai esemény a vezetők kiválasztása.

[Német László] (5:09 - 6:44)

Én azt mondanám, hogy egyházpolitikai. Egyház politikai esemény. A különbség az, hogy nagyon sok időt szentelnek a bíborosok imára és csendre.

Tehát ez egy olyan dolog, ami valószínűleg a politikai nagyjátékokba kevesebb idő jut arra, hogy imádkozzanak együtt, vagy szentmisén vegyenek részt. Még a bíborosok végig részt vesznek ilyen lelki gyakorlatokon, és ezáltal is próbálják tisztázni a jövőbelül pápának a személyvel kapcsolatos tudivalókat, vagy fontossabb érveket. Nagyon fontos a személy, a viselkedése, az előző élete, a tapasztalata, de visszatérve a Konklávé filmen nagyon sok dokumentáris eleme van annak a filmnek.

A Vatikánban már évszázadok óta vannak különböző szabályok, hogy hogy kell egy új pápát választani. Tehát a XII. századtól az biztos, hogy csak bíborosok választhatják.

Na most a bíborosok összetétele az évszázadokon keresztül változott. Voltak világi bíborosok is sokáig. A Tridenti zsinad 1600-as évektől valójában a pápa választó bíborosok nagy részben mégis úgy kellett, hogy papok legyenek, vagy szerzetesek, vagy bispók.

Tehát voltak különbségek, voltak mindig kivételek. A Zárosi-Vatikáni zsinadtól abszolút már csak a bíborosok választanak, olyan bíborosok, akik ugyancsak felszentelt személyek.

[Gulyás Marci] (6:45 - 6:48)

És azt jól mondod, hogy 138-an vesznek részt egy ilyen Konklávéen?

[Német László] (6:48 - 6:57)

Ebben a pillanatban még 138-an, de annyit mondhatok, hogy holnap reggeltől 137-en, mert az egyik bíboros ma lesz 80 éves.

[Gulyás Marci] (6:58 - 6:59)

És akkor készörőle kell mondani.

[Német László] (6:59 - 7:28)

Igen, tehát nem kell mondani semmiről, de nem jöhet már a Konklávéra. Ön eddig hány Konklávé jelent meg? Egyem sem.

Ez az élete első Konklávé, hogyha elkövetkezik. Abszolút friss bíboros vagyok. Tavaly decemberben nevezett ki a pápa, és kreált, ezt a szót használjuk latinul, a jogi kifejezést kreálni, hogy semmiből teremtett, ez egy olyan kegyelmi aktus, hogy úgy mondanám, mintha, hogy a király lovaggál üttet valakit, tehát ugyanaz a szabály, vagy úgy úgy mondanám.

[Gulyás Marci] (7:28 - 7:48)

És milyen hírek értekeztek el önhöz, tehát hogyha már a Konklávét ilyen módon megerősítette, mint dokumentalista jellegű alkotást, szóval azért ott illegazért látszik az is, hogy van intrika, ami valószínűleg minden emberi közösségnek a része, ahol hatalmi kérdéseket kell eldönteni, tehát ez nem feltétlenül negatív jelző, de azt el tudja mondani, meg tudja erősíteni, hogy valóban vannak frakcióküzdelmek, amelyeket végül aztán közös nevezőre kell hozni?

[Német László] (7:48 - 8:58)

A frakciók azok mindenképpen, ami Magyarországon is látható, és az Európai Egyházban, épp ugye a Világ Egyházban is, két nagyon nagy blokkról lehet beszélni, két erős blokk az egyik, amely a vatikáni zsinatot egy kicsit szabadabban értelmezi, a másik blokk pedig, amely majdnem hogy szó szerint, és szeretné folytatni, tehát a hagyományokat új, ahogy van. Tehát a fő kérdés az, hogy mennyit lehetne és kellene változtatni az egyházunkban, ahhoz, hogy tudja teljesíteni a mai küldetését, hogy hirdesse az evangéliumot, és ebben vannak nézeteltérések, van, aki azt tartja, hogy térjünk vissza a többi mához, őrizzük meg a szokásokat, amelyek már évszázadokon keresztül jók voltak, és vannak emberek, bíborosok, akik azt tartják, hogy lehet, hogy kicsit változtatni kellene. Ez az a két nagy blokk.

Utána természetesen vannak a nem-európai bíborosok, és európai bíborosok köztük is vannak különbségek. Tudjuk, hogy még mindig a legtöbb választó bíboros Európából jön, és ha egy országra vetítjük, akkor Olaszországból.

[Gulyás Marci] (8:59 - 9:08)

Hogyan ismerkedte meg Ferencpápával? Van-e esetleg olyan személyes élménye, amelyet megoszhat a nézőkkel, ami alapján kicsit közelebb képet kaphatunk az ő karakteréről?

[Német László] (9:08 - 9:16)

Hát egy nagyon-nagyon vidám ember. Tehát jó humoru. Jó humoru?

Igen, igen, igen.

[Gulyás Marci] (9:16 - 9:17)

Az minden teljeseedik.

[Német László] (9:18 - 11:14)

Hát most elmondom a legutóbbit, de van sokkal több ilyen jó kis életképem Ferencpápával. A legutóbbi, amikor bíborosá nevezett ki engem és 20 társamat, tehát 21 bíborost kreált december 8-án, 7-e, 8-e ezen a két napon, és 8-án a közös mise után odajött még mindenkinek személyesen gratulálni és elbeszélgetett velünk, és a pár napa előtte elesett a szobájában, és volt neki egy ilyen duzzadása és ilyen kékes folt az arcán, és a mellettem álló bíboros megkérdezte tőle, mi történt. Erre Ferencpápa így mutatott, szónékú.

Én meg megkérdeztem, ki volt az, egy pap vagy egy bíboros? Erre ő azt mondta, egy pap, akit nem neveztem ki bíborosa. Tehát így, mint a puskába lőte volna.

Egy ilyen humorú ember, tehát mindig ilyen képes egy jó viccre, és szereti a vicceket. Tehát ilyen értelemben egy hihetetlenül életvidám, és én úgy ismertem meg, hogy 13-ban volt egy találkozó Rómában, és akkor már ő volt a pápa. 13.

márciusában választották meg a bíborosok pápával, és akkor találkoztunk egy teljesen formális keretek között, tehát nehéz volt akkor valami nagyobb barátságra jutni. De utána rendszeresen, ahogy különböző feladatokat végeztem az Európai Egyházban és a Világ Egyházban, mint Püspök, ezáltal többször és többször találkoztunk, és így született egy bizonyos személyes kapcsolat is. Tehát nehéz azt mondani, hogy egy pápával az ember barát, ahhoz gondolom, hogy a barátjai azok dél-amerikai főpapuk, akik előtte is dolgozott már Dél-Amerikában, de nagyon jó korrekt viszonya volt hozzám, és én is próbáltam ezt viszonzni.

[Gulyás Marci] (11:14 - 11:39)

A világi sajtómel gyakrabban azaz értekezés jelenik meg a bíborosi kollégiumról és az egyház működéséről is, hogy igazából létezik egy progresszív liberális szárny, illetve létezik egy konzervatívabb szárny, és ezeknek az összecsapása fogta meghatározni azt, hogy kik lesznek végül az egyházak a vezető személyiségeik, tehát hogy igazából a kóklávia kicsúcsosodása ennek a küzdelemnek. Van-e igazság vagy magyarázó erő ebben az értelmezésben?

[Német László] (11:40 - 12:55)

Ahogy már említettem az előbb is, hogy van egy olyan csoportja, amely bizonyos a vatikáni zsinotnak a dokumentumait és az egyháznak a mai szerepét a világban úgy értelmezi, hogy látván, hogy mi történik, hogy milyen változások vannak, így az egyháznak is változnia kell. Tehát meg kell nélni a mindenki felé, és jelen lenni ebben a világban, mint egy szerető közösség. Perenc pápának volt egy gyönyörű képe, hogy az egyház az olyan, mint egy tábori kórház, amely mindenkit befogad.

Mindenkit befogad, akárhogy hozzák be a frontról, hogy úgy mondanám, ez pedig az élet küzdelmeiből jövő emberek, akik keresnek egy pihenőhelyet, ott a lújból fel tudnak tölteni.

Tehát ezt elérni nem lehet csak úgy, hogy folytatjuk azokat a formákat, amelyek eddig léteznek. Tehát a szentségek, a pontosan megvan, hogy milyen imák, milyen miséket ünnepülünk és minden.

Ezt tartja fontosnak az ön által említett konzervatív oldal, hogy úgy mondanám, vagy tradicionális oldal, hogy igenis meg kell erősíteni azokat a pontokat, amik eddig jó voltak. És így ez a két csoport biztos, hogy létezik.

[Gulyás Marci] (12:55 - 13:28)

És az az értenezés, ami úgy szokott megjelenni, hogy 16-ig benedek pápa esetében volt egy elemző jóslat, hogy őt fogják majd megválasztani. Ehhez képest Ferenc pápát nem tartották esélyesek igazából a pápai székre, és II. János pápa megválasztása is kvázi szenzáció számba ment, vagy legalábbis meglepő volt a szélesebb nyilvánosság számára.

Szóval az ilyen esélylatolgatásoknak és annak a kutatásának, hogy éppen melyik erőcsoport lehet dominánsabb a bíborosi kollégiumban, ennek van ön szerint értelme, vagy ez inkább csak a világi sajtónak az érdeklődését fejezik?

[Német László] (13:28 - 14:47)

Szerintem nincs. Szerintem az én személyes tapasztalatom előbből is, tehát ahogy mozogok Rómában, meg a bíborosokat ismerem. Ugyanis maga a konklávia annyira megváltoztatja az egész légkört, ez, amiről most beszélgetünk, ez mindegy feltételezés, hogy hogy lesz és mint lesz.

De én el tudom képzelni, hogy azok a bíborosok, akik bemennek a konkláviba, azért mégiscsak érzik a feladatnak a súlyát, és teljesen másképp is kezdenek gondolkodni. Mindegy, hogy honnét jönnek, mint vannak, bizonyos törésvonalak meg fognak maradni, tehát ahogy mondtuk egy kicsit liberálisabb rész, és egy kicsit konzervatívabb rész, de a végén mindenképpen arról van szó, hogy ezt az egyházat, amelyet vezetni kell, amely Krisztusnak az egyháza, nem egy emberi dolog, és hála Istennek az utóbbi száz évben nagyon jó pápáink voltak, akik tényleg erre helyezték a hangsúlyt, tehát itt nem csak arról van szó, hogy adminisztrálni, menecselni kell valamit. Az, hogy a II. János Pál pápa választása, az egy fantasztikus történelmi törés volt, és meglepetés.

Benedek pápánál, mivel ő évtizedekig a II. János Pál mellett volt, világos volt, hogy egy erre képzett és felkészült ember volt.

[Gulyás Marci] (14:48 - 15:07)

Hívei szerint reformer, kritikusai szerint felforgató Ferencpápa pápai karaktere és működése. Igazából valójában miben tért el az ő pápai gyakorlata a korábbiaktól? Mi az, amiben valóban újítóként kell rátekintenünk, és mi az, amiben valójában igazából a már addig is létező hagyomány tovább örökítője?

[Német László] (15:07 - 16:55)

Az egyik erős pontja Ferencpápának a kommunikációnak az új formája. Ugyanis előtte a pápák sokkal többet írtak, és hivatalosan közzétettek. Ferencpápa azonban ezzel egy kisebb szakított.

Rengeteg beszélgetése van újságírókkal. Sok könyvet jelentett meg. Sokszor fellép televízióban, megengedő stúdiójában, hogy jöjjenek hozzá különböző stúdiók, és felvételezzenek vele beszélgetéseket.

Tehát sokkal többet használja modulán kommunikációs eszközöket, ami előtte nem volt. Bizonyos értelemben ez érthető is, hisz tudjuk, hogy az utóbbi húsz év hihetetlen változásokat hozott. Internet, Youtube, mindenféle más lehetőség.

Ezt ő megpróbálja kiasználni. A vatikáni sajtóközpont az is teljesen át lett írva, át lett rendezve, és teljesen másképp működik. Ez, ami így látszik kívülről is.

Biztos, hogy nagyon nagy nyitás volt nála minden ember felé. Ő ezt spanyolul szokta mondani, todos, todos, todos, mindannyi, mindannyi, mindannyi olaszul, magyarul. És arról van szó, hogy ő nem akar feltételeket tenni az emberek ahhoz, hogy találkozzanak Istennel, vagy be tudjanak kapcsolódni az egyház életébe.

Ez egy új dolog. Tehát volt előtte is, hogy hívjuk a bűnösöket, hogy úgy mondanám, de az volt mindig, akkor most éri meg, gyonjál meg, és akkor próbálsz majd élni az egyházba. Ferenc Pápán ez annyira nem fontos.

Nem, mint hogyha nem erre helyezni a hangsúlyt, de később, az első, hogy találkozzunk emberekkel. Tehát Ferenc hihetetlenül ilyen spontán, rögtön megnyillik, mindenkivel kapcsolatot keres, és tud is kapcsolatot teremteni.

[Gulyás Marci] (16:56 - 17:51)

Ugye Ferenc Pápa következetesen a hagyományos katolikus nézeteket képviselte, de még azokban az igazán megosztó társadalmi kérdésekben is, mint amilyen az eutanázia, a terhességmegszakítás vagy a mesterséges megtermékenyítés, ebben igazából nem tért el a kánontól. Most a menekült kérdésekben tett a szegények, illetve a halétollanságban élőkkel kapcsolatos állásfoglalásai, ha rokonszerveesebbek is a progresszív közéleti erőknél, de úgy szintén nem mondanak ellent semmiben a bibliai tanításoknak. Nem.

Az egyenemi pároknak vagy azonos nemű pároknak adható áldás, pedig hát messze nem egyházi meglegházasság, sokkal inkább annak a barátságos kizárása, gyakorlatilag jelzi azt, hogy egyházi köteleket nem tudja biztosítani, ez a maximumit várhat az egyháztól az azonos nemű párok bármelyike. Szóval tudatos félremagyarázás ezeknek, az aktusoknak a túlhangsúlyozása konzervatív részről, vagy éppen a liberális sajtó részéről?

[Német László] (17:51 - 18:41)

Hát biztos, hogy van mind a kettőből valami. Az, amit én így példaként hoznék fel, az Észak-amerikai Egyesült Államoknak a püspöki konferenciája, amely már körülbelül 30 éve a terhesség megszakításra helyezte a főhangsúlyt. És ez volt mindig a legfontosabb.

De ez egy téma. Az ember élet sokkal gazdagabb. És ezért, ha az embert helyezük a központba, akkor az egész embernek kell ott lenni.

És függetlenül az, hogy ennek az embernek milyen a háttere, hogy úgy mondanám, milyen az orientációja, szexuálisan is, vagy nemileg, rendezett állapotban van a házasságban, vagy rendezetlen. Tehát itt arról van szó, hogy minden ember Isten személyben egyformán kedves, Isten egyformán szeret mindenkit.

[Gulyás Marci] (18:41 - 18:49)

De akkor azt kérdezem, hogy önök belül úgy, hogy élük meg? Tehát létezik-e kifejezetten felejtserenes konzervatív sajtó, amely túlhangsúlyozza az ő...

[Német László] (18:49 - 18:50)

Abszolút, abszolút, abszolút.

[Gulyás Marci] (18:50 - 19:06)

De melyik a dominánsa? Tehát az a konzervatív sajtó, ami kritizálja őt a vért progresszivitása miatt, vagy éppen ellenkezőleg az a liberális nyilvánosság, amely viszont túlhangsúlyozza a progresszív elemeket azért működésében, miközben valójában azok abszolút előszangban állnak továbbra is a sokszor kritizált katolikus tanokkal?

[Német László] (19:06 - 19:30)

Hát tudjuk, hogy az utójobb években egy eléggé erős konzervatív változás történik a világban, és különösen ez Amerikából jön. Tehát az Egyesült Államokban hihetetlenül erős a pápaellenesség, ha szabad ezt így mondanom. Természetesen nem mondhatom, hogy száz százalék mindenhol, de nagyon erős, és a konzervatív források nagy része onnit jön, és úgy jön át Európába.

[Gulyás Marci] (19:30 - 19:32)

Ezek a apjunk között egyházaktól érkeznek?

[Német László] (19:32 - 21:31)

Nem, nem, katolikus, katolikus egyházzól beszélek. Úgyhogy katolikus sajtó, katolikus források és újságírók, és nemcsak, hanem püspökök is vannak köztük is, akik komolyan ellene vannak. Mi a kritikájuk?

Hát a kritikájuk pont ez, hogy nem eléggé konzervatív a tanításban, hogy megengedett olyan

dolgokat, amik előtte nem voltak. Például ez a meleg és nem rendezett melegházas társaknak az áldása, a nem rendezett házasságban élőknek a megáldása, és elváltak a megáldáshagynak. Igen, akik újra házasultaknak, tehát ilyen értelmetel újra házasultaknak.

A katolikus tanítás szerint egyszer lehet csak házasulni a templomban, tehát utána pedig más formák vannak. Ez ugye az Amoris Leticia című encyklikájában adta meg ezt a lehetőséget Ferenc pápa. Nem, bocsánat, hogy félbe szakítottam.

Nem, mindenképpen, persze. De bocsánat, hogy az Amoris Leticia az másról ismert arról, hogy egy szabadabb, nem szabadabb, rosszabb kifejezés. Nagyobb hangsúlyt helyez a lelkiismeretre és a megélt tapasztalatra, mint a rideg törvényre.

Tehát magyarul mondva, ha valaki 15-20 éve egy egyházi közösségben él, be van kapcsolva a közösségi életbe, férj és feleség, de nem élnek úgynevezett szentségi házasságban, mert már volt egy előző házasságuk, és közben gyermekeik vannak, a gyermekeket katolikus hídben nevelik. Akkor miért van az, hogy őket örökre ki kell tiltani a szentségekből? Logikus kérdés.

Tehát az egész dolog abban van, hogy a pap, aki a plébánosuk, és aki ismerőket személyesen, ha követi őket, és elbeszélhetnék erről, lehetőséget ad az Amoris Leticia, hogy a lelkiismeret alapján döntsenek. Nem úgy, hogy el van ismerve a téves kapcsolat, ha szabad ezt így mondanom, de el van ismerve, hogy ez a két ember szereti egymást, és kitartanak egymás mellett.

[Gulyás Marci] (21:31 - 21:34)

De lehet, hogy ez csak különleges esetekre, tehát van mérlegelési lehetőség.

[Német László] (21:34 - 22:04)

Abszolút, abszolút. Akkor miért kavart ez ekkora vihart? Azért, mert előtte világos volt, hogy fekete az fekete, fehér az fehér.

És nagyon sok ember boldogabb azzal, hogy nem kell ezzel foglalkozni. El tudja képzelni, hogy kísérni egy ilyen párt eléggé sok időt is igénybe vesz, és néha az ember nem tudja pontosan mérlegelni, hogy mi a jó és mi a rossz. És hát vannak közösségek, amelyek nem akarnak mindenkit bekapcsolni.

[Gulyás Marci] (22:05 - 22:31)

Na most a fikciós irodalomban, filmművészetben is sokszor megénekelt az, hogy milyen obszkúrus, vatikáni közigazgatási, illetve milliárdos korrupcióval, vagy egyéb nemzetközi pénzmosásokkal terhelt a Szentszéknek a bankolási szokásai. És ennek nyomán ugye Ferenc pápa igen élesen lépett föl, és reformokat sültetett, és ígért is. Tejje a szívére a kezét, mennyire volt sikeres ez a törekvése?

[Német László] (22:31 - 23:51)

Szerintem ami a bankszektort illeti, az nagyon jó. A Vatikáni Bank vagy Yor Institute per le Opere della Religione, ezt az intézetet a Világ Bankszövetsége bevette a saját körébe. Van egy ilyen Európai Unió Monéval nevű megegyezés is, abban is már bent van a Vatikáni Bank.

Tehát a Vatikáni Bank tényleg az utóbbi időben nagyon sokat tett, hogy transzperens módon üzletljenek, és jó eredményeket ér el. Természetesen az egyház az egy akkora intézmény, hogy nagyon nehéz az egészet összefogni. Már magában a római kurja, ahol van tizenvalahány minisztérium, plusz különböző nagy intézmények, tehát különböző nagyszereplők, vagy játékosok, a szabad ezt így mondanom, soha nem volt egy közös banki elszámolás, tehát a gazdasági vezetés.

Minden minisztériumnak megvolt a saját módja, hogy hogyan pénzelték a saját kiadásait. A Ferenc Pápának az egyik nagy terve az volt, és ez nagy részben már sikerült is, ez lassan folyamatban van, hogy legyen egy központi költségvetés, egy központi elszámolás.

[Gulyás Marci] (23:51 - 23:52)

És ez hol áll?

[Német László] (23:53 - 24:13)

Hát szerintem elindult. Pell Bíboros volt ezért felelős sokáig, addig még vissza nem ment Ausztráliába, és most is nagyon szigorú szabályok szerint megy az egész. Tehát ami tényleg hivatalosan jön a Vatikánban, a vatikáni állomban pénz, arról mindent veszetnek.

[Gulyás Marci] (24:13 - 24:25)

Ugye a legkérdesebb elhíresült ilyen eset az a Giovanni Angelo betcsiúérsekhez. A betcsiú Bíboros. Betcsiúérsekhez, és a segítőihez köthető euromiliós sikkasztás, csalás és pénzmosás.

[Német László] (24:26 - 24:38)

De tehát csak rossz üzlet volt. Mondjuk ezt így finoman ezt rögtön mondanám, mert ugyanis a hit olyan befektetőknek, akik most Londonban megnyerték az első fokú bírósági ítéletet.

[Gulyás Marci] (24:39 - 24:41)

2021-ben a Vatikán törvényszéken mellett vállalt ellenük.

[Német László] (24:41 - 25:09)

Igen, tehát párhuzamosan több dolog folyik. Az első, a vatikáni az befejeződött, és Betcsiú Bíborost 6 év börtönre ítélte a vatikáni bíróság. Most van a fellebezési folyamat.

A londoni bíróság, ahol a vatikán. Az a világi bíróság. Vatikán feljelentette a befektetőket, hogy félrevezették őket, és ott megnyerték az első fokon.

De természetesen ez most volt egy kéthetes hír.

[Gulyás Marci] (25:09 - 25:19)

És bocsánat, akkor segítsen megvilágítani, mert én ezt nem ismerem. Tehát, hogyha a vatikáni törvényszéken ítéli 6 évvel a bírósarat, akkor neki ott hol kell ezt a börtönbüntetést letöltenie?

[Német László] (25:19 - 25:30)

Van egy börtön a Vatikánnak, ahol már ültek azok is, akik például 16-ti Benedek idejében kivittek dokumentumokat. Abból jött a Vatilix.

[Gulyás Marci] (25:31 - 25:37)

És ott van fellebezési lehetőség? Van, van, van, minden van, minden van. De az is az egyházi eljárás rendeken belül.

[Német László] (25:37 - 25:58)

Ez a különböző, hogy nem a Szent Szék, hanem a Vatikán. A Vatikán mindegy normálisan működő állam, tehát bírósággal, fegyházzal, mindennel. Ott lehet ez, de mondom, fellebezés alatt van, és hát meglátjuk, hogy mennyire fogja ezt a fellebezési bíróság, mennyire fogja ezt jóáhgyni, vagy nem fogja.

[Gulyás Marci] (25:58 - 26:03)

Tehát az is elképzelhető, őnekik már kellett kezdenik egyébként akkor a börtönműtetések letörzsését? Nem, nem, nem, nem.

[Német László] (26:03 - 26:10)

Addig még nem tényleg érvényes a bírósági döntés, végérvényesen addig nem kell.

[Gulyás Marci] (26:10 - 26:21)

És mi történik, hogyha elítéli a vatikáni törvényszék, és elítéli a világi is, akkor mindkettőt le kell történi? Világi, na a becső ellen nincs, nem folyik semmilyen ügy. Nem ott kifejezetten csak a befektetőkkel szemben jelezte?

[Német László] (26:22 - 26:35)

Befektetőkkel szemben, hogy a befektetők becsapták a Vatikánt, amikor a tanácsokat adtak, és a Vatikán nevében vásárolták meg az épületet, és elhallgatták, hogy mennyi az ára, és hová tartozott, és mindkét vére.

[Gulyás Marci] (26:35 - 26:44)

Jó, ugye a becsújj, azért tényleg bejárta a világ sajtót, jelentős láthatósága volt. Van más,

kevésbé látható eredmény is az egyházonbőllő korrupcióval szemben?

[Német László] (26:46 - 27:44)

Fú, ez nehéz lesz megmondani. Megmondom miért. A Vatikán mind olyan, az a központi része az egész katolikus egyháznak.

És a katolikus egyház, mint világintézmény, püspökségekre van oldva, vagyis felosztva. Igen. Tehát a felosztásban vannak püspökségek, ahol lehet, hogy történek korrupciók, erről lehet néha olvasni.

Újságokban történik itt valami, ott valamit, de megmaradt továbbra is a különbség, hogy ami a Vatikánban történik, az csak a Vatikán korrupciós ügye. Én nem is nevezém korrupciós ügynek ezt az ügyet. Például, amit ön említett, a bankkal kapcsolatlanul természetesen voltak a 60-as, 70-es években, voltak ügyek, amelyek felrázták, vagyis felvalahogy nyugodt vizeket, hogy így mondanám, de felkorbácsolták.

De itt a Vatikánban ilyen értelemben ilyen korrupcióról nem beszélhetünk. Szerintem legalábbis, az én tudásom szerint.

[Gulyás Marci] (27:44 - 28:04)

Ön 1956-ban született, és a 60-as évek Jugoszlávjában szocializálódott titó uralkodása, vagy hatalomban lévése alatt, és ugye hát ez rejzben jelentett keményebb időszakokat, meg valamivel liberálisabb közállapotokat is egyaránt, és ehhez képest meglepő lehet az, hogy végül egyébként a Fülöpszigeteken végzett missziós munkát.

[Német László] (28:05 - 28:05)

Igen.

[Gulyás Marci] (28:05 - 28:17)

Na most szerintem az Egyházat nem ismeri nézők számára, és magamat is ide sorolom, nem biztos, hogy egyértelmű, mi is igazából egy misszinárius feladata, egy olyan országban a lakosság 86%-a római katolikus.

[Német László] (28:19 - 29:59)

Ha úgy számítjuk, vagy úgy veszünk a missziós munkának a fogalmát tartalmilag, hogy oda megyünk, ahol nem ismert az Egyház, vagy Jézus Krisztus, vagy a katolikusok által hirdetett hit, akkor a Fülöpszigeteken biztos, hogy nem kerül ilyen földrajzi beosztásba. Másrészt azonban, és ez érvényes ugyancsak is, már Magyarországra is ezt hoznám, mint példát, hogy Magyarországra is, ha bár mondjuk, hogy már ezer éves kereszténység van itt, legyen az protestáns, vagy katolikus formában, ide is jönnek már új missziósok. Tehát a Fülöpszigeteken az volt a helyzet, hogy a helyi Egyháznak még nem voltak olyan intézményei, hogy teljesen

függetlenül tudja vezetni az egész Egyház életét, és hiányoztak papok is, akik részt vettek volna a nevelésben, vagy oktatásban.

Tehát én egy katolikus egyetemen dolgoztam, tehát ott a 36 verbita, én verbita rendhez tartozom, a Istenige társaságban, ez ilyen missziós társaság, 36-an voltunk abból, 6-an voltak Fülöpszigetiek, a többiek mind külföldiek voltak. Ugyanis ahhoz, hogy ki termelődjön, ha szabad így mondanom, egy elit része egy katolikus egyházban, ahhoz kellene generációk. Tehát nevelés, kiképzés, és így megy lassan, generációkon keresztül, hogy megéri a helyi Egyháznak az a rétege, amely képes átvenni minden vezetést.

Tehát nagyon fontos, hogy ne legyen csak úgy, hogy minél előbb, és akkor tűnjünk.

[Gulyás Marci] (30:00 - 30:30)

Pont, hogy a Verbita szerzetes rend tagja, és valóban volt egyébként tartományfőnök is, hogy csak mondom, pont Magyarországon, amikor itt szolgált. Ugye a 2000-es évek második felében két évig a magyar katolikus püspöki konferencia titkára is volt. Őszinte lesz egy kicsit szenzájszerű számomra, hogy itt ül a stúdióban, mert azért magyar katolikus egyházi tisztségviselők nem igazán szeretik ezt a típusú nyilvánosságot, sőt igazából semmilyen típusú nyilvánosságot a magyar katolikus egyház működéséről.

[Német László] (30:31 - 31:44)

Hát én 2004-ben jöttem Magyarországra, tehát ahogy ön mondta, én Jugoszláviában születtem, a mai Szerbiában, a Vajdaságban, és én más háttérrel jöttem, tehát 2004-ben azért jöttem, hogy a magyar verbita rendet vezessen tartományfőnökként, és 2006-ban választottak meg az MKPK, Magyar Katolikus Püspöki Konferencia főtítkárával, tehát én a saját tapasztalatommal jöttem. Akkoriban a Magyar Püspöki Konferenciában voltak markáns egyéniségek, akik vezették a Magyar Egyházat, a Erdő Péter Bíborús úr, akkor volt az elnök, volt az, aki meghívott, és pár más püspök. Én nagyrészt őekkel együtt tanultam Rómában, tehát személyesen ismertem a Püspöki Konferenciát, az egyházat pedig úgy éltem meg, hogy egy egyház, a Magyar Egyház keresi az útját.

Tehát a nagy változások után, 1989-91, amikor teljesen új világ keletkezett Magyarországon is kereste az útját, és nehéz volt megtalálni ezt az utat, én úgy mondanám, de keresés volt.

[Gulyás Marci] (31:45 - 32:50)

És azért, hogyha kritikusak akarunk lenni, akkor meg lehet foglalmazni azt is, hogy hát valószínűleg megtalálta az útjának egy bizonyos részét, hiszen 2010-től kezdődően állandó kritika tárgya az, hogy milyen közelségbe került a kormányzó pártokkal. Mit gondol erről a viszonyról? Mert vannak akik megengedőbbek ezzel kapcsolatban, és azt mondják, hogy ez bizonyos értelemben egy olyan reneszánszát hozta el a magyar katolikus egyháznak, amelyben olyan beruházásokat, olyan a hitéleti tevékenységet támogató infrastruktúrális fejlesztéseket tudott megtenni, amit enélkül nem lett volna képes.

De a kritikusok, és ez nemcsak a világi kritikusok mondják, hanem kifejezetten hívők, tömegei, amelyek kifogásolják azt, hogy viszont ezzel pedig a legfontosabb hitéleti elveivel került komoly konfliktusba maga a katolikus egyház. Nem szólal fel a pusztító szegénység ellen, nem szólal fel a pusztító gyermekszegénység ellen, nem szólal fel a közszolgáltatások egészen elképesztő lerongyolódása ellen, nem szólal fel a korrupció ellen, miközben sok hívő azt gondolja, hogy ez következne a bibliai tanításokból. Szóval mit gondol erről a viszonyról, ami a Magyarországi Egyházat és a kormánypártokat jellemző?

[Német László] (32:50 - 32:57)

Előszörcs onnét kezdeném, hogy ez nem magyar sajátosság. Én Szerbiában élek, most 2008 óta ott szolgáltam.

[Gulyás Marci] (32:57 - 32:58)

Ott saját könnyű az élet.

[Német László] (32:58 - 36:07)

És nem könnyű az élet, a másik dolog pedig, hogy Szerbiában van nekünk egy szerb-pravoszláv egyházunk, amely kvázi állami egyház, és amelyet a szerb kormány kimondottan, úgy mondanám, hogy nagyon is támogat. Tehát nagyon sokszor Európában úgy volt a történelem folyamán, hogy az állam és az egyház között egy jó együttműködés volt, amikor befektetésekről volt szó. Tehát magában a hívők nem mindig tudnak annyival hozzájárulni, hogy az egyház maga ebből a pénzből valamit építsen.

Más dolog, hogy mi az ára a közelségnek a két nagy szereplő között. Tudjuk, hogy a magyar alkotmány és a szerb alkotmány szerint is szét van választva az egyház és az állam, de együttműködni, szerintem maradni is fog, szeretni maradni, de együttműködni lehet. Más dolog, hogy ezért mi az ára, hogy mennyire tudja az egyház felemelni a szavát olyan dolgokban, a kérdésekben, amit ön említett az előbb, és ami nagyon is fontos lenne.

Most én 2008 óta nem vagyok itt, tehát követem a Magyarország jelzetet, vannak itt is hangok, amelyek felszólalnak ilyen kérdésekben, tehát én gondolom, hogy az egész dolog egy kicsit árnyaltabban kellene látni, vagy lehetne látni. Én például azért jöttem most, és ezzel tudunk most beszélgetni, mert holnap lesz a Szapiencia Egyetemen, a katolikus főiskolán egy színódusi találkozó. Az a színódusi folyamat, amely 2021-ben kezdődött, Ferenc Pápának a nagy álma, a Színódusi Egyház.

Először sikerül holnap egy olyan egésznapos tovább képzést, és tovább gondolkodást tartanunk, amelynek Védnöke Erdő Péter Bíboros és én magam is, tehát a Hivatalos Egyház nevében. 200 hely van csak a teremben, és 10 nap alatt feltöltődött az egész, minden hely eltűnt, tehát regisztrációkkal, és nagyon jó előadókat hívtunk. Rómából is jön a színódusi titkárságnak a helyettese, Nathalie Beckhardt nővér, aki az első nő volt a Katolikus Egyházban, aki magasabb szerepet kapott.

Tehát ez is Ferencnek köszönhető, hogy a nők teljesen más helyzetbe kerültek a Katolikus Egyházon belül. Tehát sorban nevezik őket magas pozíciókra, és most már van egy miniszterünk is, ha úgy szabad neveznem. Mi úgy hívjuk, hogy prefektus, a Dikasztérium vezetője.

A Dikasztérium az a minisztérium. Van egy ilyen latin kifejezés, nem tudom miért, mindegy, van. Úgyhogy ez annyit jelent, mint egy minisztérium, és egy nő vezeti a szerzeteseknek a minisztériumát, a Dikasztériumot.

Tehát holnap erről fogunk tárgyalni, hogy hogy lehetne a mai adott magyar helyzetben az Egyház hangját autentikusabbá tenni, hogy jobban megfeleljen az evangéliumi értékeknek.

[Gulyás Marci] (36:07 - 36:42)

A hat kérdése meg konkrétan osztja, vagy pedig inkább elutasítja azt a kritikát, amire meg szokott fogalmazódni, mi szerint a sokmilliárdos állami apanázsért cserébe a Magyar Katolikus Egyház gyakorlatilag szemethúny azokkal a társadalmi és politikai biztonságokkal szemben, amelyek viszont a küldetéséből mégiscsak adódnának, hogy muszáj lenne valamilyen módon képviselnie az elnyomottak és a szegények védelmét akkor is, hogyha ezzel adott esetben tengejtek azt a kormány előtt.

Tehát, hogy gyáváb lett-e a Katolikus Egyház amiatt Magyarországon, mert az állam és a kormány kiemelt partnerként kezelődött.

[Német László] (36:42 - 37:19)

Én gondolom, hogy ez attól függ, hogy az ember mire helyezi a hangsúlyt. Meggondolom, hogy én is mikor olyan helyzetben vagyok Szerbiában, hogy mondanék-e valamit Vucicsi elnöknek, hogy mi történik, és közben tudom, hogy ő bizonyos értelemben megsegíti a katolikus, vagy segíti a katolikus egyház működését, ha segíti, ami majdnem, hogy nem létezik, de a másik résztől pedig segíti a pravoszláv egyházat, akkor nehéz megszólalni. Tehát az ember mindig próbálja valahogy értékelni, mi az, amit többet lehet veszíteni, vagy többet lehet hozni.

[Gulyás Marci] (37:19 - 37:22)

És hol a határt? Hogyan nem korrumpálódik ebben az egyház?

[Német László] (37:23 - 38:09)

Lehet, hogy nem a korrupcióról, vagy korrumpálódásról van szó. Itt forrásis értelem, hogy korrumpálódásról beszél. Értem, értem.

Tehát nézzük meg, hogy a magyar karitás, a magyar máltai szeretetszolgálat, a zöldkominikus szeretetszolgálat, különböző más ilyen karitatív intézetek, intézmények, mennyi jót tesznek, azért is, mert ezekből a pénzekből jön valami. Tehát az oktatási rendszerben is a katolikus egyház, és nemcsak a katolikus, minden egyház kivezi a részét. És ez is egy jó dolog.

Tehát mindig, vagy én tudom, mikor főtitkár voltam, ahogy ön is említette, tudom, hogy a normatív támogatás mellett nagyon sok pénzt fektetett be meg az egyház saját horrásaiból. Az a plusz, ami még hozzájön.

[Gulyás Marci] (38:09 - 38:57)

A felvétel előtti napon, tehát csütörtökön jelent meg a Telexnek a legújabb dokumentumfilmias. Az van, Péter. Simardániál és alkotótársainak a munkája, Fél Érmáti, Gombos Naumi, Szilegyi Máti, Szili Tamás, és többeknek a kollektív erőfeszítésében jött létre.

Ami valóban a Pázmány új kampuszának a történetét mutatja be, ami lett egy eléggé drámai történet. Régóta foglalkoztatott nyilvánosságot, ilyen összefüggéseiben eddig nem lehetett látni. És azért fontos most erre rákérdezni, mert ugye ez egyértelmű, hogy az új kampusz mögött kormányzati akarat áll.

Semjén Zsolt miniszterelnök helyettes kifejezetten úgy fogalmazott, idézem, az ország egészének szempontjában a legfontosabb, hogy a katolikus egyetem megépüljön, és innen mondom, hogy meg is fog épülni, grandiózus módon. Mi gondol arról, hogy az állam érvényesíti az egyház érdekeit úgy, hogy közben a helyieknek a beleszólási lehetőségei rendkívüli módon korlátozódnak?

[Német László] (38:57 - 40:01)

Hát most megmondom őszintén, annyira nem ismerem részletben az egész történetet. Tehát tudom, hogy a katolikus egyetemnek voltak épületei Budapesten is, és azok az épületek nem kerültek vissza, de ehelyett kapták a Pilis Csabai Kampuszt, ami akkoriban volt. Úgy tudom, hogy most már a Pilis Csabai Kampuszt feladták, és ezért kell egy újabb épület itt bent a városban.

Az egyetem magában is nő és fejlődik, tehát ez is egy nagyon pozitív jelenség, hogy az állam belemegy ebben, hogy kérdés nélkül. Gondolom, hogy az államnak van egy bizonyos működési szabadsága. Tehát én nem tudom, hogy ez annyira...

Biztos, hogy az emberek szeretnek bele szólni, és akarják tudni. Én tudom, hogy a lakosokat körben szenvednek por, meg mindenféle zaj miatt. Az biztos, hogy ez egy sajnálatos dolog.

De minden változásnak, mindennek, amihez valami újat, ez is benne van.

[Gulyás Marci] (40:02 - 40:40)

Ferenc Pápának az egyik legfontosabb eredménye valószínűleg az Egyházan belül gyermekbántalmazásoknak a kirelehetetlen kritikája és az ezelszembeni szigurú fellépés volt. Ez sajnálatos módon Magyarországon sem ismeretlen jelenség. És itt azt is lehet mondani, hogy a gyermekbántalmazásokkal kapcsolatos magyarországi szembenézés, az okozott sérelmeknek a reparálása, az ezelkapcsolatos őszinte elszámolás, hát még azért valószínűleg várat magára.

Mivel bízthatná a magyarországi egyházi vezetőket, hogy nekislegedjenek a szükséges reformok megozatalában, illetve hogy álljanak az élére annak, hogy a gyermekbántalmazások az egyházon belül zero toleranciával kezeltessenek?

[Német László] (40:41 - 41:09)

Én gondolom, hogy a magyar főpapoknak se nem kell különösen messzire menni, hogyha akarnak találni erre megoldásokat, ugyanis ahogy említettem, a Ferenc Pápa olyan szigorú szabályokat hozott, és annyira pontosan ki van dolgozva, hogy mit kell csinálni, tehát az egész folyamata ennek a problémának, a felgöngyölítése, mitőbb megelőzése, az áldozatokkal való foglalkozás, erre mindre már vannak szabályok a katolikus egyházban.

[Gulyás Marci] (41:09 - 41:22)

Itt a probléma Magyarországon inkább abban áll, hogy sokszor nem valósul meg, és még a legelenőbb dolgok is, mint mondjuk a bocsánatkérés, ami valójában költséget nem okoz, de gesztusként felbecsületlen értékű, szóval az egész hiányzik sokszor.

[Német László] (41:22 - 42:02)

Szerintem, ahogy én követem a magyar egyháznak az életét, a karácsony táján és karácsony után azért 5 vagy 6 püspök jelentkezett, és bocsánatot kért az áldozatoktól és az egyháztól, tehát az egész társadalom. Különösen az áldozatoktól kell bocsánatot kérni, mert ők valójában azok, akiknek az életét lehet, hogy néha tönkre is tették, ezek a papok, szerzetesek, egyházi körökben dolgozó világiak is. Tehát ez egy borzasztó dolog, úgyhogy szégyen, szégyent érzek én is, mikor erre gondolok, és szerintem...

[Gulyás Marci] (42:03 - 42:05)

Megköveti az áldozatokat az egyház nemében? Igen.

[Német László] (42:05 - 42:22)

Nagyon fontos, hogy az áldozatok érezzék, hogy az egyház mellettük van, és én, mint egyháztagnak, tehát most függetlenül, hogy bíboros vagyok vagy nem vagyok, de egyszerűen, mint német, lászló, megkeresztelt ember, szégyellem magam, hogy ilyesmi történhetett az egyházban.

[Gulyás Marci] (42:22 - 43:01)

Bíboros úr, nagyon szépen köszönöm, hogy elfogadtad meg kíváncsiunkat, és tudom, hogy rendkívül kevés ideje van, és így is már túlnyújtunk a megbeszélte időkereten, de szeretném, hogy azért, hogyha zárásként, azért arra mégis csak kitérne, hogy miben látja úgy a magyarországi, mint az európai katolikus egyház legfontosabb kortárskihívásait. Tehát, hogy szokták beszélni azt, hogy hát a fogyatkozó hívek, igazából inkább stagnáló hívekről lehet beszélni, bár Magyarországon valóban van egy fogyatkozás, de világviszonylatban például

kifejezetten a stagnálás, tehát nem az átszik, hogy tömegével fordulnának el az egyháztól, valószínűleg más típusú kihívások azok, amelyekről érdemes lenne tudatosítani a nyilvánosságot. Szóval miben látja most a legfontosabb kihívásokat?

[Német László] (43:01 - 44:06)

Fú, nagyon sok kihívás van, de most Európát említette, és én van egy ilyen Európai Püspöki Konferenciák tanácsának elnök vagyok, és európai szinten dolgozunk, hogy hogyan lehetne szembenézni ezekkel a problémákkal. Az Európában élő és működő katolikus egyházok között van egy ilyen választóvonal. Van egy ilyen vonala, mely a poszkommunista államokat foglalja magában, és azokat az államokat, amelyek nem voltak a kommunizmus alatt.

És a poszkommunista országokban élő keresztények itt annyira nem érzik, akkor is, hogyha Magyarországon is a szám esik, nem érzik annyira a vallásnak ezt a nagy válságát, mint a nyugat-európai országokban, ahol hatalmas számban, százalékban mennek el a hívők, legyen az, hogy protestáns egyházok vagy katolikus egyház. Egy fő probléma van, hogy nyugattól már az Isten kérdés az igazi probléma.

[Gulyás Marci] (44:06 - 44:08)

Erről egy malatot mondja még, kérem.

[Német László] (44:08 - 44:58)

Hát az Isten kérdés az, hogy egyáltalában az embereket nem érdekli, van-e Isten vagy nincs. Tehát úgy élnek, mint hogyha nem volna. És nem is teszik fel magukat.

Mivel magyarázza ezt? Hát ez az, amit én nincs rá pontos válaszom. Megvallom őszintén, mert csak hozzáadom miért, hogy nincs rá.

Mert én egy olyan társadalman élek most Szerbiában, ahol 90 százalék az emberek azt mondja, hogy hisznek az Isten létezésében. Tehát ez mitől függ? Genetika?

Kultúra? Tehát egy olyan dolog, hogy a nyugati ember azáltal, hogy racionalizálta az egész világot, ezt a kérdést is racionalizálta. Tehát nem láttam a konkrét nyereségét annak, hogy higgyek Istenbe, vagy ne higgyek.

Tehát nem befolyásolja az életemnek a módját az, hogy hisznek-e, vagy nem.

[Gulyás Marci] (44:58 - 45:48)

Ez érdekes, amit mondom, mert pont azt látom mostanában, hogy a felvilágosodás vívmányainak, a legfontosabb vívmányainak igazából a visszavonuljamént. Tehát egyfajta elhatárolódás zajlik mindettől. Tehát a racionalis diskurzus igazából egyre kevésbé van jelen a világunkban.

És most nem fogok mondani, hogy egyetlen egy állami vezetősomakire gondolok, de mindenki pontosabbá tudja azonosítani, hogy kik jutnak ilyenkor az embernek az eszébe. Tehát, hogy egy erősebb teljesen hiszterizált korunk van, amiben nyilván benne van az is, hogy egyfajta érzelmi egyensúly, egyfajta existenciális válság söpör végig, több generáción is mostanra már. Lehet, hogy egyébként a polikrízis fogalmát erre a kérdésre is lehetne értelmezni.

Szóval, hogy mivel érvelne azok számára, akik egyébként érzékelik a spirituális elakadást, érzékelik az existenciális megakadást, miért a Katolikus Egyházban kéne találni ezeket?

[Német László] (45:48 - 46:58)

Szerintem az, hogy a Katolikus Egyház nagyon erősen intézményesített egyház. Tehát ez nagyon fontos tudni, hogy mi a Katolikus Egyházban úgy tekintünk az emberekre, hogy akkor hisz Istenbe, és akkor jó katolikus vagy keresztény, amikor templomba jár és bizonyos formákat betart. Még a mai ember szerintem szeretné épp úgy, mint a modern kommunikációs digitális világban, hogy egyszer itt vagyok, egyszer ott vagyok, most ezt tetszik, ezt azt tetszik, egy rövid kis dolog, egy TikTok felvétel vagy hasonló, és rövidebb az egésznek a koncentrációja.

Én azonban hiszem, hogy az emberek alapjába véve nyitottak magassabb kérdésekre is, mint csak a mindennapi kaja. Ez teljesen biztos. Úgyhogy szerintem ez az, ami meg fogja tartani Európát is.

Az, ami jön a tengered tőről, hogy ne mondjuk Hondét, mert ez egy, hogy mondják, bizonyos, hogy mondanám, gazdagság, nem gazdagság, egy felelőtlenség, egy cinizmusnak a vegyülete, és egy hihetetlen makiavelista hatalmi játék.

[Gulyás Marci] (46:58 - 47:04)

Az egyházi elszóval lehetne az, hogy álljunk ellen a kapitalista csábításoknak, és fordönk inkább Isten felé?

[Német László] (47:04 - 47:12)

Nem, én nem mondanám se, hogy kapitalizmus vagy kommunizmus, ezt a szót nem használnám mindjárt, hanem legyünk a pozitív értékek támogatói.

[Gulyás Marci] (47:13 - 47:15)

Ami nem a fogyasztói kultúrának a habzsolása.

[Német László] (47:15 - 47:32)

A habzsolása biztos nem. Fogyasztói kultúra kell, mert ez fenntartja a társadalmat, de nem habzsolása. És kapcsoljuk ki a fake news, meg truth, féle hasonló dolgokat, mert ott nagyon sok a fölösleg és nem igazságtartalmú kijelentés.

[Gulyás Marci] (47:32 - 47:46)

Viborós úr, nagyon szépen köszönöm, hogy elfogadtál meg kívásunkat, és rendelkezésünkre állt, és hát nagyon remélem, hogy esetleg a magyar kollégáit is majd inspirálja jelenleg, mert szerintem nagyon nagy hiány van ilyen típusú beszélgetésekből ebben az országban. Úgyhogy tényleg kiemelten köszönöm, hogy megtisztelt minket a bizalmával.

[Német László] (47:47 - 47:59)

Nagyon szépen köszönöm, és ha szabad még befejezősen mondani, hogy követtem a csatornát, és nagyon örülök, hogy színvonalas jó beszélgetéseket folytatnak, és kicsit megpestült az élet ezen a téren is.

[Gulyás Marci] (48:00 - 48:43)

Hát ez nagyon megtisztelt. Köszönöm szépen még egyszer, hogy itt volt. Minden jót kívánok Önnek.

Viszontlátás. Köszönöm, én is. Az előbb-ébben Németh László, a belgrádi-római katolikus főegyház megye bíboros érsekével készült beszélgetésemet láthattátok.

Még egyszer köszönöm a Szemülek szerkesztőségének a szakmai hozzájárulását ennek a beszélgetésnek az elkészültéhez. Ha bármilyen kérdésed vagy észrevételed lenne az elhangzottakkal kapcsolatban, akkor várunk a komment szekcióban, egyébként pedig iratkozz fel a csatornára, hogy nem maradj le a további tartalmainkról. Ha tetszett mindaz, amit hallottál, akkor kérek, hogy ha lehetőséged vál, akkor szállj be a finanszírozásunkba, a leírásban megtalálod az ehhez kapcsolódó linket és azon keresztül ennek a lehetőségeit.

Munkatársany nevében köszönöm szépen a megtisztelő figyelmed, én Gulyás Márton voltam, hamarosan találkozunk, addig is csáó!